

Sygn. akt V Ka 364/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Koszalinie V Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Grzegorz Polewiak

Sędziowie: SO Marek Mazur (spr.)

SO Przemysław Żmuda

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Dzierżyńska

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. w Koszalinie Wacława Jona

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013r. sprawy

R. S.

oskarżonego z art. 207 § 1 kk, art. 278 § 1 kk (x2)

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim

z dnia 22 stycznia 2013 roku sygn. akt II K 416/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Drawsku Pomorskim do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt V Ka 364/13

UZASADNIENIE

R. S. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 01 stycznia 2008 r. do 07 lutego 2011 r. w Z. na ul. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad S. S. i synem A. S. w ten sposób, że będąc w stanie po użyciu alkoholu wszczynał w stosunku do nich awantury domowe podczas których popychał, szarpał za ubranie, groził pozbawieniem życia, pobiciem i spaleniem mieszkania, niszczył budynek mieszkalny, sprzęty domowe, zmuszał do opuszczenia mieszkania oraz używał w stosunku do pokrzywdzonych słów powszechnie uznanych za obelżywe,

tj. o czyn z art. 207 § 1 kk,

II. w okresie od 03 lutego 2011 r. do 04 marca 2011 r. w Z. na ul. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia kluczyków od samochodu V. (...) nr rej. (...), rzeczy osobistych S. S. w postaci ubrań i kosmetyków, łóżka sypialnianego, telewizora marki S., telewizora (...), P., laptopa A., laptopa A., zestawu komputerowego, skutera P., sztućców srebrnych, kompletu pościeli o łącznej wartości 55443,00 zł na szkodę S. S.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk,

III. w dniu 16 maja 2011 r. w Z. na ul. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczeniu sprzętów gospodarstwa domowego w postaci m. in. suszarki do bielizny, grzejników elektrycznych, odkurzacza, kompletów porcelany, obrusów, kołder oraz mebli z wyposażenia mieszkania w postaci narożnika skórzanego, ławy szklanej, hokerów 5 sztuk i innych o łącznej wartości 30170,00 zł na szkodę S. S.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim wyrokiem z dnia 22 stycznia 2013 roku w sprawie II K 416/11:

I. uznał oskarżonego R. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt I oskarżenia czynu, tj. występku z art. 207 § 1 kk i za to na podstawie art. 207 § 1 kk wymierzył mu karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego R. S. za winnego tego, że w okresie od 03 lutego 2011 r. do 04 marca 2011 r. w Z. na ul. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia rzeczy osobistych S. S. w postaci ubrań, butów i kosmetyków, telewizora (...), laptopa marki A., sztućców srebrnych, kluczyków od samochodu V. (...) nr rej. (...), zestawu do monitoringu wraz z 2 kamerkami i 3 sztuk pilotów do bramy o łącznej wartości 39443,00 zł na szkodę S. S., a ponadto P. (...) z dwoma padami i zestawu komputerowego o łącznej wartości 7000 zł na szkodę A. S. oraz za winnego tego, że w dniu 16 maja 2011 r. w Z. na ul. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia drzwi drewnianych do sypialni z szybami, fotela skórzanego beżowego i motocykla marki (...) o łącznej wartości 5800 zł na szkodę S. S., a ponadto kłada, roweru (...), roweru górskiego i 2 sztuk motorynek o łącznej wartości 8900 zł na szkodę A. S., przyjmując, że czyny te stanowią ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 91 § 2 kk i art. 86 § 1 kk połączył orzeczone w punktach I i II wyroku wobec oskarżonego R. S. jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby;

IV. na podstawie art. 73 § 1 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora;

V. na podstawie art. 72 § 1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżonego w okresie próby do wykonywania pracy zarobkowej;

VI. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 kk zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu;

VII. na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązał oskarżonego R. S. do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz: pokrzywdzonej S. S. kwoty 42243 zł i pokrzywdzonego A. S. kwoty 15900 zł;

VIII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. K. kwotę 1328,40 zł brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielce posiłkowej S. S. z urzędu;

IX. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 300 złotych.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który na podstawie art. 444 kpk i art. 425 § 1-3 kpk zaskarżył powyższy wyrok na korzyść oskarżonego w całości.

Na podstawie art. 438 pkt 1-3 kpk powyższemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, to jest:

- art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, a w szczególności poprzez jednostronną ocenę wyjaśnień oskarżonego i świadków obrony poprzez uznanie, że nie mówią oni prawdy o stosunkach panujących w małżeństwie R. i S. S.;

- ustalenie wysokości szkody, którą odnieśli pokrzywdzeni mimo braku dowodów na istnienie tak znacznej liczby rzeczy, które wymieniła pokrzywdzona S. S. w swoich pismach oraz brak dowodów na to, że rzeczy te mają wartość wskazaną przez pokrzywdzoną; uznanie za wiarygodne dokumentów prywatnych przedłożone przez pokrzywdzoną S. S. (k. 123-124, 205-206, 217);

- art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie wszelkich nie dających się usunąć wątpliwości w sprawie na niekorzyść oskarżonego, to jest co do charakteru i intensywności konfliktu między małżonkami i ich młodszym synem oraz kwestii własności rzeczy, które pokrzywdzona uważała za swoje lub należące do jej syna,

- art. 393 § 3 kpk w zw. z art. 394 § 2 kpk poprzez ujawnienie bez ich odczytywania i poczynienie ustaleń w sprawie na podstawie dokumentów prywatnych stworzonych przez pokrzywdzoną (k. 123-124, 205-206, 217) na potrzeby postępowania karnego,

- art. 170 § 1 pkt 5 kpk poprzez oddalenie przez Sąd wniosków dowodowych obrony w postaci zwrócenia się o informację do szkoły pokrzywdzonego A. S. o informację o jego wynikach w nauce, jak również z odtworzenia przedłożonych przez oskarżonego nagrań z rozmów pokrzywdzonej z wróżką, podczas gdy wnioski te były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy,

- art. 410 kpk oparcie ustaleń w sprawie na podstawie materiału, który nie został ujawniony podczas rozprawy, to jest na podstawie nagrań ze spotkań pokrzywdzonej, po oddaleniu przez Sąd wniosków dowodowych o odtworzenie tych nagrań na rozprawie,

- art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez ogólnikowe wskazanie w uzasadnieniu, jakie rzeczy zostały rzekomo skradzione pokrzywdzonej S. S. (zwłaszcza odnośnie odzieży, butów, kosmetyków), jaka była wartość tych rzeczy, niewskazanie w jaki sposób Sąd ustalił wartość rzekomo skradzionych rzeczy, na jakich w tym zakresie oparł się dowodach,

- art. 193 kpk poprzez ustalenie wartości szkody bez zasięgnięcia opinii biegłego, podczas gdy w sprawie zachodziła konieczność powołania biegłego z zakresu wyceny rzeczy ruchomych,

2. błąd w ustaleniach faktycznych:

- błędne ustalenie, że oskarżony dopuścił się przestępstwa znęcania, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego wskazuje na to, że w sprawie co najwyżej można stwierdzić, że między małżonkami doszło do konfliktu na tle majątkowym, w którym żadna ze stron nie miała dominującej przewagi,

- błędnym ustaleniu, że oskarżony dopuścił się kradzieży wskazanych w zarzutach i pismach pokrzywdzonej rzeczy, podczas gdy w sprawie brak dowodów na to, że oskarżony zabrał w celu przywłaszczenia rzeczy oskarżonej, a część z tych rzeczy stanowiła własność oskarżonego,

- polegający na ustaleniu zawyżonej wartości rzekomego skradzionego mienia, podczas gdy pokrzywdzona w sposób oczywisty zawyżyła ilość i wartość posiadanych przez siebie przedmiotów, a w sprawie brak było dowodów zakupu tak znacznej ilości odzieży, kosmetyków i innych przedmiotów, rzeczy te musiały być używane, a wycenione zostały jak nowe, ponadto pokrzywdzona wskazywała jako swoje rzeczy, które w rzeczywistości do niej nie należały,

3. rażąco niewspółmierność kary, poprzez wymierzenie kar pozbawienia wolności w wymiarze niewspółmiernym do stopnia winy i szkodliwości społecznej przypisanych czynów i orzeczenie zbędnych środków probacyjnych,

4. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 207 § 1 kk, poprzez uznanie, że ustalony przez Sąd stan faktyczny kwalifikuje się jako znęcanie, podczas gdy prawidłowa jego ocena nakazuje stwierdzić, że między małżonkami, pod koniec ich związku nastąpił rozkład pożycia, konflikt na tle sporów majątkowych i osobistych pretensji, w ramach którego żadna ze stron nie uzyskała takiej przewagi, która uniemożliwiała sprzeciw drugiej strony.

Podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o uniewinnienie oskarżonego, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Wniósł także o zmianę rozstrzygnięcia o kosztach zawartego w zaskarżonym wyroku poprzez zwolnienie oskarżonego w całości od kosztów postępowania, a także o zwolnienie go od kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja okazała się w znacznej mierze uzasadniona i w konsekwencji tego konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nałożony na Sąd odwoławczy obowiązek kontroli orzeczenia poza granicami zaskarżenia ujawnił niepodnoszone w apelacji uchybienia, których nieuwzględnienie doprowadziłoby do tego, że wydany wyrok jawiłby się jako rażąco niesprawiedliwy.

Sąd pierwszej instancji z urzędu winien był rozważyć kwestię prawidłowego określenia zarzucanego R. S. w akcie oskarżenia występku z art. 207 § 1 k.k. ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi wynikającymi z tego faktu. Zaniechanie przez Sąd pierwszej instancji prawidłowej kontroli zarzutu oskarżenia doprowadziło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 207 § 1 k.k., mającego ewidentny wpływ na treść wyroku, ponieważ skazano R. S. za zachowanie, które nie odpowiada ustawowym elementom strony przedmiotowej tego przestępstwa.

Przedmiotem bezpośredniego działania występku z art. 207 § 1 k.k. może być bowiem osoba najbliższa (art. 115 § 11 k.k.), inna osoba pozostająca w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy lub osoba nieporadna albo małoletni. Jednakże przyjęty w punkcie I wyroku Sądu pierwszej instancji opis czynu przypisanego R. S. nie odpowiada zastosowanej do tego czynu kwalifikacji prawnej. Opis czynu stosowanie do treści art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. musi zawierać te wszystkie elementy stanu faktycznego, które stanowią desygnaty poszczególnych znamion typu czynu zabronionego przyjętego w kwalifikacji prawnej. Stosownie do przyjętego typu czynu zabronionego kształtuje wówczas opis zarzucanego sprawcy czynu, przy czym wtedy, gdy konkretne znamię czynu zabronionego może być spełnione przez różne desygnaty, zobligowany jest do uszczegółowienia tego opisu, wskazując, na czym konkretnie polegało przypisane sprawcy zachowanie.

Tymczasem Sąd pierwszej instancji przypisując oskarżonemu popełnienie przestępstwa znęcania się nad S. S. nie określił wprost w opisie tego czynu statusu pokrzywdzonej w kontekście desygnatów pojęcia osoby najbliższej, który to spełnia charakterystykę wynikającą z treści art. 207 § 1 k.k., błędnie przyjmując za prokuratorem opis tego zachowania wskazany w akcie oskarżenia. Bez znaczenia w takiej sytuacji pozostają ustalenia zawarte w pisemnym uzasadnieniu wyroku odnoszące się do relacji łączącej pokrzywdzoną z oskarżonym, wskazujące na fakt pozostawania przez te osoby w związku małżeńskim w okresie objętym zarzutem oskarżenia. Trzeba bowiem przypomnieć, że wynikający z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu oznacza, że w jego opisie należy zawrzeć te elementy, które należą do istoty czynu, a więc dotyczące podmiotu czynu, rodzaju atakowanego dobra, czasu, miejsca i sposobu jego popełnienia oraz skutków, zwłaszcza rodzaju i wysokości szkody. W szczególności powinien on zawierać wszystkie znamiona przypisanego typu przestępstwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2007 r., II KK 101/07, LEX nr 280739). Ustalenia faktyczne będące podstawą dokonywanej subsumpcji pod normy prawa karnego znajdują się bowiem w wyroku, nie zaś w pisemnym jego uzasadnieniu. Dlatego też dokonane w uzasadnieniu ustalenia faktyczne odnoszące się do wzajemnej relacji pomiędzy pokrzywdzoną a oskarżonym nie pozwalały na przypisanie R. S. popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. którym miałyby być pokrzywdzona S. S..

Pominięcie w opisie czynu przyjętego w punkcie I wyroku Sądu pierwszej instancji stwierdzenia, że oskarżony znęcał się nad S. S. jako żoną spowodowało, że zdekompletowany został zespół znamion określających przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. Wada tego rodzaju nie może być zdaniem Sądu odwoławczego naprawiona ani w postępowaniu apelacyjnym, ani w toku ponownego rozpoznania sprawy z uwagi bowiem na to, że apelacja została wniesiona wyłącznie na korzyść

oskarżonego, a przepis art. 434 § 1 k.p.k. nie pozwala Sądowi odwoławczemu na uzupełnienie opisu czynu o brakujące znamię, bowiem byłaby to niewątpliwie zmiana na niekorzyść oskarżonego.

W tej sytuacji, z uwagi na oczywistą obrazę art. 413 § 2 pkt 1 kpk, która miała wpływ na treść rozstrzygnięcia, wyrok Sądu pierwszej instancji w tej części musiał zostać uchylony, zaś sprawa przekazana do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy powinien zatem ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe, uwzględniając przytoczone wyżej wskazania, mając przy tym na uwadze okoliczność, że w odniesieniu do czynu popełnionego na szkodę S. S. nie jest dopuszczalne przyjęcie kwalifikacji prawnej przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. z uwagi na granice zaskarżenia. Przepis art. 443 k.p.k. nie pozwala bowiem wydać orzeczenia dla oskarżonego surowszego, niż uchylone. W ramach granic zaskarżenia dopuszczalne będzie zweryfikowanie zachowania R. S. w odniesieniu do pokrzywdzonej jedynie z punktu widzenia jednostkowo znamion innych przestępstw, jak choćby znieważania, naruszania nietykalności cielesnej, czy też groźby.

Konsekwencją uchylenia wyroku w zakresie występku z art. 207 § 1 k.k. popełnionego na szkodę S. S., jest także konieczność ponownej oceny zachowania oskarżonego podejmowanego wobec A. S. z punktu widzenia znamion powołanego przestępstwa. Sąd Okręgowy podziela bowiem argumenty obrońcy oskarżonego podniesione w apelacji i dostrzega niedostatki przeprowadzonego postępowania dowodowego w tym zakresie, co sprawia, że w tej części zaskarżony wyrok także nie mógł się ostać.

Otóż nie sposób oprzeć się wrażeniu, że Sąd pierwszej instancji pomimo dociekliwości w ocenie dowodów nie odniósł się jednak dostatecznie wnikliwie do wszystkich okoliczności, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przede wszystkim nie sposób w kontekście znamion strony przedmiotowej przestępstwa pominąć treści zeznań pokrzywdzonego A. S. złożonych na rozprawie w dniu 2 lutego 2012 r. (k. 414), w których świadek ten potwierdził, że w okresie objętym zarzutem nie bał się oskarżonego. Ma to o tyle znaczenie, że za znęcanie się nie można uznać zachowania się sprawcy, które nie powoduje u ofiary poważnego bólu fizycznego lub cierpienia moralnego. Pojęcie znęcania się na gruncie art. 207 k.k. zawiera bowiem w sobie istnienie przewagi sprawcy nad osobą pokrzywdzoną, której nie może się ona przeciwstawić lub może to uczynić w niewielkim stopniu. Tymczasem z kontekście jedynie zeznań pokrzywdzonego A. S. nie sposób dopatrzeć się tej przewagi.

Ponadto nie sposób podzielić przyjętego za podstawę oskarżenia, a następnie podstawę ustaleń faktycznych wyroku ram czasowych tego przestępstwa. Sąd pierwszej instancji przyjął bowiem za prokuratorem, że przestępstwo znęcania się na szkodę A. S. popełnione zostało w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 7 lutego 2011 r. Tymczasem z treści zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, w tym S. S. oraz A. Ł. wynika, że oskarżony w okresie objętym zarzutem niejednokrotnie przebywał za granicą w celach zarobkowych. Ponadto R. S. przez prawie cały ten okres nie mieszkał z pokrzywdzonymi, gdyż przebywał w S.. Na szczególną uwagę zasługuje także fakt, że Sąd pierwszej instancji w pisemnym uzasadnieniu wyroku na k. 736 akt sprawy wskazuje, że latem 2010 r. w następstwie ujawnienia przez funkcjonariuszy CBS nielegalnej fabryki papierosów oskarżony R. S. ukrywał się. Co istotne, ustalenie to nie skłoniło jednak Sądu pierwszej instancji do poddania pod rozwałę, czy w okresach, kiedy R. S. nie przebywał w domu, jego przestępcze zachowanie nie uległo w tym czasie zmianie.

Tymczasem konsekwencją dokonania ustaleń w powołanym zakresie jest konieczność rozważenia, czy przerwy w przestępczym zachowaniu R. S. spowodowane wykonywaniem pracy zarobkowej za granicą, czy też faktem ukrywania się nie wpłynęły na zakończenie okresu znęcania się oskarżonego nad synem, czy też trwał on nadal w tym zamiarze. W kontekście bowiem zeznań świadków ustalenie Sądu pierwszej instancji, że całości postępowania oskarżonego towarzyszył jeden zamiar zadawania cierpienia moralnych synowi A. S. jest ustaleniem dowolnym, nie znajdującym oparcia w zgromadzonych w sprawie dowodach.

Zatem końcowy wniosek o przypisaniu oskarżonemu przestępstwa określonego w art. 207 § 1 k.k. na szkodę A. S. na obecnym etapie postępowania uznać należało za przedwczesny. Wymaga to uzupełnienia w postępowaniu ponownym.

W związku z powyższym zaskarżony wyrok należało także w tej części uchylić i sprawę w tym zakresie przekazać Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy powinien ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie dowodów, które miały wpływ na uchylenie wyroku, co do przypisanego oskarżonemu przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., uwzględniając przytoczone wyżej wskazania, wystrzegając się jednocześnie uchybień, które doprowadziły do uchylenia wyroku. W postępowaniu ponownym zachodzi w szczególności konieczność dokonania niebudzących wątpliwości ustaleń dotyczących tego, co działo się w okresach, w których oskarżony nie przebywał w miejscu zamieszkania wraz z synem, z punktu widzenia kryterium znęcania się. W tym zaś celu zajdzie potrzeba dokonania kompleksowej oceny zarówno wyjaśnień oskarżonego, jak i zeznań pokrzywdzonego A. S., a jednocześnie skonfrontowania ich wypowiedzi procesowych z zeznaniami świadków - obserwatorów zdarzeń bądź też mających wiedzę o ich przebiegu z innych źródeł.

Apelacja obroncy oskarżonego zasługuje na uwzględnienie także w części, w której zakwestionowano prawidłowość rozstrzygnięcia dotyczącego uznania R. S. za winnego przestępstw kradzieży przypisanych mu w punkcie drugim zaskarżonego wyroku. Stąd też w tej części zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Przede wszystkim wskazać należy, że niedopuszczalne było odczytanie na rozprawie dokumentów prywatnych sporządzonych przez S. S., obejmujących zestawienie przedmiotów, które stanowiły przedmiot kradzieży na szkodę pokrzywdzonych, a także wskazujących na ich wartość. Stoi temu bowiem na przeszkodzie przepis art. 393 § 3 k.p.k., który wprowadza dopuszcza możliwość odczytania w toku rozprawy głównej dokumentów powstałych poza postępowaniem karnym, ale nie dla jego celów. Zgodnie z ugruntowanym w judykaturze i doktrynie poglądem tzw. dowody prywatne gromadzone w sposób pozaprocesowy i nieformalny, lecz w celu ich wykorzystania w sprawie karnej, są niedopuszczalne. Tymczasem nie ulega wątpliwości, że dokumenty prywatne sporządzone zostały przez S. S. poza postępowaniem karnym, jednakże dla jego celów.

Jednocześnie wskazać należy, że Sąd pierwszej instancji ujawniając powołane wyżej dokumenty prywatne dopuścił się także obrazy prawa procesowego, tj. art. 174 k.p.k., który zakazuje zastępowania wyjaśnień oskarżonego lub zeznań świadka treścią pism, zapisków lub notatek urzędowych, jako że służy on eksponowaniu bezpośrednio w przeprowadzaniu dowodów. Dokumenty takie nie mogą zatem służyć zastępowaniu wyjaśnień oskarżonych, czy też zeznań świadków. Tymczasem Sąd pierwszej instancji zastąpił zeznania pokrzywdzonych S. S. i A. S. w zakresie ilości, rodzaju oraz wartości przedmiotów, które zostały im skradzione, bezpodstawnie zastępując ich treść prywatnymi zapiskami sporządzonymi przez pokrzywdzoną na potrzeby toczącego się postępowania karnego. Tym samym Sąd pierwszej instancji doprowadził do sytuacji procesowej, w której brak jest jakiegokolwiek dowodu wskazującego zarówno na ilość, jak i rodzaj stanowiących przedmiot przestępstwa ruchomości.

Trzeba ponadto wskazać, że ma rację skarżący, gdy twierdzi, iż Sąd pierwszej instancji nie wykonał obowiązku właściwej oceny dowodów, które określały wysokość zabranego przez oskarżonego mienia. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wartość tego mienia ma oczywiste i ważne znaczenie w procesie kształtowania kary, jak również przekłada się na wysokość orzeczonego obowiązku naprawienia szkody. Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji do kwestii tej w ogóle się nie odniósł i - co wręcz niezrozumiałe - wskazując na źródło swoich ustaleń w omawianym zakresie, przywołał jedynie zestawienia pokrzywdzonej S. S. oraz zeznania A. S.. Kwestia wartości mienia będącego przedmiotem zaboru stanowi natomiast kategorię obiektywną i tym samym stosunek do niej pokrzywdzonego nie decyduje o realizacji znamion określonego typu czynu zabronionego.

Tymczasem Sąd pierwszej instancji nie sprostał obowiązkowi precyzyjnego ustalenia rodzaju oraz wartości poszczególnych przedmiotów stanowiących przedmiot przestępstw kradzieży, jako że oparł ustalenia faktyczne w tym zakresie jedynie na twierdzeniach pokrzywdzonych, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że większość tych przedmiotów była używana, ponadto zakupiona została w różnym czasie, co nakazywałoby uwzględnienie występujących różnic pomiędzy wartością rzeczy nowej a wartością rzeczy z uwzględnieniem stopnia jej zużycia. Ponadto co istotne, przedmioty te częściowo należały także do drugiego z synów stron, tj. W. S., który nie był objęty

niniejszym postępowaniem. Takie ustalenie wartości przywłaszczonego mienia jest niedopuszczalne ze względu na powinność dokładnego oznaczenia przypisanych występków.

Reasumując, stwierdzić należy, że uchybienia Sądu pierwszej instancji nie pozwalają na utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy także w zakresie występków z art. 278 § 1 kk. Stąd też Sąd Okręgowy uznał, że jedynie uchylenie orzeczenia i cofnięcie sprawy do stadium postępowania przed Sądem Rejonowym może uczynić zadość regułom rzetelnego procesu.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd pierwszej instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe, dbając by zostały przeprowadzone wszystkie istotne w sprawie dowody, a następnie dowody te podda wnikliwej ocenie i w oparciu o dowody obdarzone wiarą ustali stan faktyczny rozstrzygając kwestię odpowiedzialności karnej oskarżonego. Przeprowadzając postępowanie dowodowe Sąd pierwszej instancji winien dopuścić dowód z zeznań świadków S. S. i A. S. na okoliczność rodzaju, ilości oraz wartości rzeczy stanowiących przedmiot zarzucanych oskarżonemu przestępstw kradzieży. Ponadto Sąd pierwszej instancji winien precyzyjnie ustalić wartość poszczególnych przedmiotów z uwzględnieniem okresu nabycia tych rzeczy oraz stopnia ich zużycia. W szczególności niezbędne będzie tu chyba zasięgnięcie opinii biegłego rzeczoznawcy. Sąd zwróci zwłaszcza uwagę na to, by sposób przeprowadzenia dowodów był zgodny z regułami k.p.k., a zebrany w ten sposób materiał dowodowy podda ocenie zgodnej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 7 k.p.k.), czemu winien dać wyraz w uzasadnieniu sporządzonym zgodnie z regułami zawartymi w art. 424 k.p.k.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów podnoszonych przez obrońcę oskarżonego w środku odwoławczym stwierdzić należy, że wobec treści rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, wydanego w niniejszej sprawie, zbędne i przedwczesne jest ustosunkowywanie się na tym etapie do tych zarzutów. Nie istnieje bowiem potrzeba omówienia pozostałych argumentów wniesionego środka odwoławczego, skoro uchylono zaskarżony wyrok i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji (art. 436 k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe motywy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.